

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 3/2012 rd

Statsrådets utredning om konferensen om hållbar utveckling i Rio de Janeiro 20—22.6.2012; hållbar och effektiv användning av naturresurser (för debatt i plenum 11.4.2012)

Till utrikesutskottet

INLEDNING

Remiss

Utrikesutskottet sände den 22 februari 2012 statsrådets utredning om konferensen om hållbar utveckling i Rio de Janeiro 20—22.6.2012; hållbar och effektiv användning av naturresurser (för debatt i plenum 11.4.2012) (USP 2/2012 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för utlåtande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- utrikesråd Tarja Reponen, utrikesministeriet
- konsultativ tjänsteman Anne Eriksson, social- och hälsovårdsministeriet
- forskarprofessor Marjatta Bardy, Institutet för hälsa och välfärd.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

FN:s konferens om hållbar utveckling (Rio +20) är en fortsättning på toppmötet om hållbar utveckling (Johannesburg 2002) och de tidigare utvecklings- och miljökonferenserna. Förväntningarna är stora på att konferensen ska leverera metoder för att lösa globala problem. Två av konferensen huvudteman är grön ekonomi inom ramen för hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning.

Enligt utredningen har Finland ända sedan förberedelserna körde igång ansett det viktigt att agera så att konferensen lyckas politiskt i den meningen att man når en överenskommelse om integrerat förverkligande av hållbar utveckling där ekonomisk, social och miljömässig utveck-

ling knyts samman. Utskottet anser att de här dimensionerna absolut måste integreras.

Människors välfärd och hälsa kommer i allt väsentligt att bero på i vilken utsträckning man nationellt och internationellt lyckas mildra klimatförändringarna, stävja överkonsumtionen av naturresurser och hindra ojämlikheten att öka. Utskottet håller med regeringen om att slutresultatet från Riokonferensen bör vara en politisk deklaration som är så koncis, konkret och lösningsfokuserad som möjligt och som gäller hur hållbar utveckling kan förverkligas bättre.

Om vi vill nå en hållbar utveckling måste vi minska fattigdomen och öka välfärden, understryker utskottet. I praktiken är det omöjligt att få den materiella förbrukning som tär på naturresurserna att minska väsentligt om man inte samtidigt minskar fattigdomen och ojämlikheten.

Viktiga frågor för den sociala utvecklingen är bl.a. strukturerna på den grundläggande tryggheten, jämställdhet, möjligheter till utbildning och rätt till primärvård. När det gäller hälso- och sjukvården i u-länder är det angeläget att förbättra mödravården och den reproduktiva hälsan samt åtgärda vatten- och sanitetsproblem.

U-landsmedborgarnas rätt till människovärdigt arbete är ett viktigt inslag i arbetet på att minska fattigdom och stärka en socialt hållbar välfärd i hela världen. Konkurrensförmågan och välfärden förbättras också i utvecklade länder, om kravet på människovärdigt arbete och andra sociala kostnader inkluderas i priset på varor och tjänster.

Som det påpekas i utredningen måste man gynna socialt och miljömässigt hållbara lösning-

ar för att den ekonomiska utvecklingen ska vara hållbar. För att hållbarhetstänkandet ska vinna ett brett genomslag behövs större medkänsla men också större kunskap och förståelse för vilka konsekvenser våra konsumtionsval har för fördelningen av och tillgången till de allt knappare resurserna. Naturresurserna kan utnyttjas och välfärden fördelas på ett hållbart sätt, men då måste strukturerna ses över, fattigdomen minskas och ett ekologiskt utnyttjande av naturresurserna också ses som en ekonomisk möjlighet.

Ställningstagande

Social- och hälsovårdsutskottet föreslår

att utrikesutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 21 mars 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Sanni Grahn-Laasonen /saml
Arja Juvonen /saf
Laila Koskela /saf
Merja Kuusisto /sd
Sanna Lauslahti /saml

Merja Mäkisalo-Ropponen /sd
Lasse Männistö /saml
Annika Saarikko /cent
Hanna Tainio /sd
Lenita Toivakka /saml
Anu Vehviläinen /cent
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.